

Nagyváradai Estilap

Felelős: Hráda Prinsul Carol
(Béla György Dombóczy) 6

Egyes szám ára 2 Lou

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Oradea Regele Ferdinand (Béla György Dombóczy)

Hohenzollern uralom kísért Németországban

Anglia meglepő magatartása — Már az excsászár visszatérése is küszöbön áll

— Az Estilap eredeti távirata —

Minden jel arra vall, hogy a németek képesek az antant hatalmának egységes lépést tenni a német trónörökös hazatérésének érdekében. Stresemann pedig látszólag határozottan halad a monarchia visszaállítására. A meglepetésekhez tartozik a németek rejtélyes magatartása is, hogy ma már a szövetségesek közti egyetértés is megvalósult.

Londonból jelentik: Az angol kormány értesítette párisi nagykövetét, hogy

Nagybritannia a német trónörökös visszatérése ellen semminemű eljárásban nem vesz részt, sőt a volt császár visszatérése ellen sem tiltakoznék.

Az angol kormány véleménye szerint a szövetségnek nincs közös kényszerítő eszköze. Hamburg és Frankfurt megszállásával sem lehet a trónörökös visszatérését kikényszeríteni.

Mussolini sem kíván katonai lépésekben résztvenni.

Amerika teljesen visszavonult a német ügyből. Anglia, Olaszország magatartása elhárította Belgium harcosságát is.

Belgium is kijelentette, hogy nem rendelkezik csapatokkal újabb megszállás céljaira.

Edwin energikus kijelentése tett az alsóházban, s ez a következő választásokra vezethető. — Anglia — mondta — nem hajlandó korlátlan időre együtt működni azzal a Franciaországgal, mely megnehezíti a jóvátételi ügy — s ezzel a világbéke érdekében.

Berlinből jelentik: Smuts tábornok Délafrika elnöke elveletet Stinneshez, s ebben

általános jóvátételi értekezlet mellett száll sikkra, még Franciaország részvétele nélkül is.

Németország belső helyzetének enyhülése nagyban elősegíti a járadékmárka és újabban 2, 5, 10 és 50 járadékpénz kibocsátása. Az egy, két, három és négy rézhorgany, a többi rézvezeték készült.

A kibocsátott járadékmárkát mindenhol, mint arany-

márkát fogadják el, a hivatalosan átszámított összegekben.

A kilencszázmillió járadékmárka összhitelből származó a megszállt területek segélyezésére (munkanélküliek) fordítanak.

Münchenből jelentik: A bajórok nem hajlandók Ludendorffot és Hittlert rendkívüli törvényszék elé állítani.

Berlinben is nagy tüntetések voltak. Éltették a Hohenzollerneket, Ludendorffot, Hittlert. — Franciaországban attól tartanak, hogy

december 4-én kikiáltják a Hohenzollern restaurációt.

A császári uralom ujjaébredése Németország történelmében friss etaphoz közeledik.

Giesswein Sándor meghalt

Pap volt a verhaereni szelíd papok fajtájából, pap volt azok közül, akik szent valósággá akarták testesíteni a Rerum novarum enciklika új perspektívákat hozó eszméit. Annak a kornak neveltje, amelynek egy áldott emlékü magyar bibóros főpapja a „Pax” jelszóval, a legmagasztosabb emberi eszménnyel szívében lépett be az esztergomi büszke palotába és ha a magyar katolikus egyház igazi halhatatlanságáról beszélt valaki, legelsőként említse a győri preláts-kanonok: dr. Giesswein Sándor nevét. Az ecclesia militans adta Belarminit, Loyolát és Pázmányt a világnak, de ugyanez az Egyház diadalmasan hivatkozhatik egy szent Sebestyénre, szent Ferencre és a legújabb korban egy XIII. Leóra, egy Dupanloup-ra, egy Giesswein Sándorra. Mert Giessweint az egész világ gyászolni fogja. Almodozó pacifisták, jóhiszemű és jóakaratu politikusok (oh, milyen kevesen vannak), akik még élnek Londonban, Genfben, Kalkuttában, avagy Newyorkban, mint valami szent néztek erre a drága és felsőbbrendűségre hivatott egyéniségre, akinek minden beszéde — prófécia volt, amely a hegyi beszéd látomásos szavai szellemének jegyében született.

A világ békeegyesületei szövetségének egyik elnöke volt Giesswein Sándor, de a távoli, szint elérhetetlen ideál mellett nem feledkezett meg a földi, hivatásos dolgokról sem. Politikus volt, de ezen a téren is minden szavát, minden tettét az a kategórikus imperativus diktálta, amely benne élt: Est Deus in nobis! Emlegették miniszterként,

miniszterelnökként, de fájdalom: a gyűlölet rikácsolása éppen a legválságosabb időkben elnyomta a béke harsonáját. Más politikus a nap dicsőségét megosztani, Giesswein Sándor az igaz, a jó, menni fog az örök életre...

Antiszemita hecc a boncteremben

Zsidó orvosnövendékek még végtagokat boncolhatnak

(Bukaresti távirat.) Jasiból jelentik: Tegnap délután 2 órakor Zamfirescu egyetemi prorektor az orvos fakultás anatómiai tervének airtajára egy hirdetményt függesztett ki, amelyben az állt, hogy

a keresztény hullák felső és alsó végtagjait a zsidó hallgatók is boncolhatják.

A zsidó diákok — egy-egy boncasztalnál hármával — meg is kezdték a munkát. Néhány cuzista orvostanhallgató tudomást szerzett erről s rögtön értesítette jogásztársait, akik viszont háromtagú küldöttséget megneveztek a prorektorhoz és kérték, vonja vissza előbbi rendelkezését. Mikor a prorektor erre nem volt hajlandó, egy Elvira Jonescu nevű elsőéves

orvostanhallgató jeladására a cuzista diákok megkezdték a harcot a zsidók ellen.

Előkerültek a fütykösök, amiknek láttára a zsidó diákok egy része elfutott a boncteremből. Aki ottmaradt, azt csunván elverték. A rendőrség beavatko-

MAI ZÜRICH NYITÁS	
BERLIN — — — —	(10. máj) 150
NEWYORK — — — —	373
LONDON — — — —	2484
PÁRIS — — — —	306250
PRÁGA — — — —	1654
BUDAPEST — — — —	0030250
MILANO — — — —	2435
BUKAREST — — — —	300
BÉCS — — — —	00080 1/2

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA —	150—155
OSZTRÁK KORONA —	385—370
FRANCIA FRANK —	1030—60
CSEH KORONA —	550—540
SVÁJCI FRANK —	33—3350
DOLLÁR — — — —	190—194
LIRA — — — —	820—835
FONT STERLING —	820—832
MÁRKA — — — —	—

A kurzusok a lei javulása folytán szinte percenként változnak. A bankok éppen ezért tartózkodnak minden kötéstől.

zott a harcha és letartóztatta Elvira Jonescut és öt társát. Manciu rendőrprefektus az esetről jelentést tett a belügyminiszternek. A verekedő diákokat a rendőrség őrzi.

A kereskedelmi kamaráról új törvény készül

Bukaresti tudósítónk jelenti: A kereskedelmi miniszter egy bizottságot nevezett ki, amelyre az a feladat vár, hogy az erdélyi, regáti, bukovinai és besszarábiai kereskedelmi és iparkamarákra vonatkozó törvényeket tanulmányozza és új, egységes kamarai törvénytervezetet készítsen. A bizottságnak tagjai Románia valamennyi kereskedelmi és iparkamarájának titkárai; elnöke Stefan Chicos kereskedelmi miniszteriumi vezérigazgató.

A bizottság legközelebbi ülésén az erdélyi kamarák szervezetét Papp János dr. a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara titkára ismerteti.

DORIAN

Filmszínház

Péntektől-Keddig

TÜZEK

Egy párisi kokott szerelmi története

Rendezte:

Lubitsch Ernő

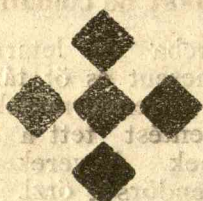
A főszerepekben:

Pola Negri

Alfred Abel

Hermann Thimig

Jacob Tiedtke

Dorian
exkluzív
film

Rendes
helyérek!

HIREK

NOV. 21
ENESCU

HANGVERSENY

KATH. KÖR

JEGYEK A

HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN

Veszedelemben a városi tanácsok

Szatmár város tanácsa átiratban fordult Nagyvárad polgármesteri hivatalához, hogy az itteni tanács is csatlakozzon ahhoz az országos jellegű mozgáshoz, amely az új közigazgatási törvényben a városi tanács intézményét a jövőben is mai formájában kívánja fenntartani.

Az akció azért vált szükségesé, mivel a közigazgatási reformtörvény a tanácsot laikusokból álló tagokkal kívánja kibővíteni. Szatmár átirata a tanács közéleti ülésén kerül napirendre.

Dr Kovács Zsigmond betörői a bíróság előtt

Annak idején megírtuk már azt a betörést, amelyet két elvetemült csavargó követett el augusztusban dr Kovács Zsigmond szőlőjében. A betörők mintegy tízezer lei értékű ezüstenmüt, ruhafélét emeltek el, melynek legnagyobb része meg is került azóta. A rendőrség nem sokkal az eset után elfogta Terhes Gyula és Péntek Gyula nevű rovtomultu csirkefogókat, éppen, amikor ezüstevőeszközöket kínáltak eladásra az ócska soron.

Ma tárgyalta dr Szőlősi Gyula törvényszéki tanácsa ezt a bűnügyet. Terhes, a nagyobb gazember sirva könnyögött nyelhe ítéletért.

— Igaz, hogy már másfél évig ültem, de hát ez örökké mégsem mehet — mondta könnyezve.

Péntek valamivel viccesebb legény.

— Mi a foglalkozása? — kérde tőle az elnök.

— Lakatos volnék.

— Hogy érti? Volnék? ...

— Nem gyakorolhatom kérem ezen foglalkozást — szól választékosan — mert mindig be vagyok csukva.

Terhest háromévi. Pénteket két évi fegyházra ítélték mint visszaeső bűnösöket.

* A rendőrprefektust üdvöztették a kávések. A nagyvárad kávések, vendéglősök, cukrászok és italmérők szindikátusa különösen üdvözölte Csáka Aurél rendőrprefektust Nagyváradra helyezésének első évfordulójának alkalmából.

* Az Orvos Egylet f. hó 17-én (szombat) d. u. fél 6 órakor a Bábaképezde tantermében ülést tart. Tárgysorozat: 1. Dr Jónás Emil bemutatása: „Interstitiális terheesség esete”. 2. Dr Fischer Imre sebész-főorvos referál előadása: „A sebkezelés mai állása”.

A bina megyei közkórház kenyérszállításáért perlik a megyét

Dancse János nagy vállalkozó 1919 tavasza óta szállít kenyeret a biharmegyei közkórháznak, amely — minthogy maga is rengeteg utánjárással jut pénzhez — adós maradt Dancsénak 300 ezer lejjel. Dancse ezért beperelte Biharmegye közönségét. Az első tárgyalás tegnap volt a Predovici-Korn tanács előtt. A megye képviselőiben Gyöngyössy István dr főügyész jelent meg. Előadta, hogy Biharmegye egyáltalán nem diszponál a kórház anyagi ügyeinben.

A megye — mondotta Gyöngyössy István dr — nem feleltes hatósága a közkórháznak, hanem ez közvetlenül a közegészségügyi főfelügyelőségnek van

alárendelve és önálló büdzsé van. A megye — folytatta alperesi védekezését Gyöngyössy — sohasem rendelt kenyeret kórház számára, sohasem folyósított pénzt hasonló szolgáltatásokért.

Felperes ezzel szemben arra hivatkozott, hogy tudomása szerint a kórházi tisztviselőket a megye fizeti. Különben is ő (felperes) a kenyérszállításra vonatkozó szerződést a megye alispánjával kötötte.

A bíróság elrendelte Tepelean Dezső alispánnak a peresként és Peles Sándor kórházi gondnoknak tanúként való kihallgatását. A legközelebbi tárgyalás november 26-án lesz.

* Az amerikai és európai sajtó kritika egyértelműen állapította meg, hogy a ma élő hegedű virtuózok között Enescu György egyike a legkimagaslóbb egyénisége a hegedűjáték művészetének. Technikája és mélyen átgondolt egyéni játéka teszik őt naggyá, ép ezért érthető az az óriási érdeklődés, mely az itteni 21. évi hangversenye iránt megnyilvánul. A jegyek 12 lejtől 60 leies árban kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* „Tüzek” — Dorian-filmszínház. Ma, pénteken ismét egy hatalmas slágerfilm kerül színre a Dorian-filmszínházban. Egy párisi kokott történetét meséli el a Tüzek című legújabb Dorian-film, amely Hana Müller ismert színműve után készült. A 8 hosszú felvonásból álló, rendkívül érdekes darabot minden korok legnagyobb filmrendezője Lubitsch Ernő rendezte filmre. A főszerepeket az utólréhetetlen Pola Negri, a kitűnő Alfréd Abel Hermann Thimig és Jacob Tiedtke alakítják. A grandiózus film péntektől keddig látható a Dorian-filmszínházban. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Rendes helvárai!

* Betörés. Balogh Mihály irodaszolga feljelentést tett a rendőrségen, hogy lezárt lakásába ismeretlen tettesek behatoltak és az ágyneműjét mind egy szálra elvitték. A nyomozást bevezették.

* Enescu egyetlen hegedű hangversenyén a helyárai: Fentartott 60 lei, zsölve 50 lei, korszék 36 lei, támlásszék 25 lei. Erkélyen: közép 36 lei, oldal 25 lei. Páholy 6 személyes 360 lei a Hegedüs Hirlapirodában.

* Három grácia és Zsigóletto. Diadalmas asszony az idej karácsonyi Albumok és minden más kotta kizáróan a Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában kapható.

* Rendkívüli népszerűsége folytán sokan hamisítják, éppen azért csakis valódi védjeggyel ellátott Brázav sósborszeszt fogadjunk el. Kapható mindenütt.

Fischer Aruházában Saspassage Harisnyák, Sokni, keztyűk Clark, Lancz, Oroszlán cernák és minden rövidárú olcsón vásárolhatók.

* Az óvónők beadványa. Az óvónők ma délelőtt terjedelmes beadvánnyal fordultak a polgármesteri hivatal utján a városi tanácshoz, amelyben tekintettel az általános drágaságra illetményeik felemelését kérelmezték. Tekintettel arra, hogy az óvónők illetménye kormányrendeletileg van szabályozva az akciónak nem sok sikere lehet. A tanács legközelebbi ülésén mindenesetre napirendre kerül kérelem.

* Az Apolló-moziban ma, esztörtökön a „Montecarlói kalandornó” második — befejező részét kerül vetítésre. Az érdekes kalandfilm főszerepeit Ellen Richter és Huszár Károly (Pál) alakítja. Előadások kezdete 5 és 9 órakor.

* Ma nagy Intim est a Bonnierben új intim bohózatok és új intim énekszámokkal. Az előadás kezdete pont 9 órakor.

* Az összes zeneiskolák vendégei, úgy a hegedű, zongora, cselló, ének stb. tanzakoskottáikat csak a Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában szerzik be.

A Parisien Grillben

minden este 10 és fél órai kezdettel szigorúan családi műsor világvárosi attrakciókkal

* Moravetz, Rózsavölgyi, Nador-Bárd Karácsonyi Zenealbuma, az összes operettek, dalok, táncok, operák stb. kottája kapható a Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában.

* A KÖLCSON KÖNYVTÁRBA iratkozzon be még ma. Az összes újdonságokat olvashatja a Hegedüs Hirlapiroda Kölcsonkönyvtárából.

KOTTÁK

csak a

Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában vásároljon

A generális beszéde a város polgáraihoz

A bankett során — amely a késő éjszakai órákig tartott — Neselevszky főhadnagy vezetése mellett a katonazenekar játszott.

A tanácskozások, amelyek hétfőn kezdődnek, a külügyminisztérium palotájának tanácstermében fognak lefolyni. Szükség esetén a tárgyalásokat rövid időre meg is szakítják ha a magyar részről bizonyos kérdések eldöntéséhez a budapesti kormány kivételes hozzájárulása is szükségessé válnék.

A bíróság elrendelte a bizonyítást, az írásos egyezség felmutatását és bizonyos körülményekre nézve Ney Pál dr. ügyvéd kihallgatását.

telmesnek látszik. A sápadt arc-
ban mindig föl lehet fedezni az
értelmetlen nyomait. Félénken,
mozdulatlanul ül egy széken s
olyannak tűnik fel, mint egy kis
gyerek, a lábai nem érnek le a
földre. Az arc színtelensége in-
kább rossz táplálkozásra vall,
mint az utóbbi izgalmas idők kö-
vetkezményeire. Ahogy ül mo-
zgulatlanul ő az egykedvűség, a
mindenről való lemondás, a fá-
radtság, a gyengeség, a jelenték-
telenség, akit, ha véletlenül nem
Bugáriu György venne el felesé-
gül — csak mikroszkoppal lehet-
ne észrevenni. Nem is vár, csak
ül, elfoglal egy széket s ez min-
den, ami benne élet, amiért em-
ber, amiért nő, menyasszony,
asszony, ami benne érzel, társad-

Maguk most férfi és feleség.

— mondja végül Pántye Zakariás.

— Igen — szól Bugáriu.

— És kívánom maguknak, hogy a jövőben boldog legyen az életük, amikor majd nem lesz gát, nem lesz semmi akadály, hogy egymáséi legyenek.

— Igen — szól most Vanke Márta, azaz Bugáriu Györgyné.

Az anyakönyvvezető kezét fogott az új házaspárral, a tanúk is, az anyakönyvvezető leült az asztalához s ott kezdett foglalkozkodni, a két tanu pedig köszönt és elment. Bugáriu és a felesége még álltak egy darabig, aztán megcsókolták egymást.

— Készüljön Bugáriu — szól a börtönőr.

Ekkor kimentek a folyosóra.

— Isten vele — bucsuzott Bugáriu kis idő múlva. — Nekem már mennem kell.

— Isten vele — bucsuzott az asszony és kezét fogott az urával.

Aztán Bugáriu elindult a folyosón végig, mellette ment a börtönőr, az asszony ott maradt a folyosó ablakánál és hosszan nézett utánuk.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek: Szép asszony kocsisa, ujdonság 8-szor, B. bérlet 36. szám.

Szombat délután: Az Aranykakas, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: A trónörökös, ujdonság 1-szor, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Gyimesi vadvirág, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: A trónörökös, ujdonság 2-szor, bérleten kívül.

Hétfő: A trónörökös, ujdonság 3-szor, A. bérlet 37. szám.

Váradai szerzők a váradai színházban

Erdély magyar irodalmi Olympiásán elsőként Nagyvárad írói mutatkoztak be. A kolozsvári színház látta őket vendégül, s dicséretes munkájuknak babérait hordták már, amikor Várad publikuma elé kerültek. A négy egyfelvonásos darabról csakugy, mint a színészek derekas teljesítményéről beszámoltunk már. A kolozsváriak lelkes fogadtatása a váradai bemutatókon fokozottan ismétlődött. Lelkes és őszinte ünneplésben volt része mindanegy írónak. Tabéry Gézáé kilencszer hívták a lámpák elé, s talán sorrendben ő utána Marót Sándornak volt a legigazabb sikere. De rokon-szenves fogadtatásban részesült Gulácsy Irén és Hilf László is.

Ha van megjegyezni való a tegnapi esti bemutatókról, hát az inkább a közönséget érinti. A négy darabot a legnépesebb bérletben tűzte előadásra a nemese igyekezetű Parlagi igazgató, s mégis csak egy látszólagos telt ház publikuma érdeklődött a mindenesetre érdekes esemény iránt. Valahogyan mélyen kellene bevésődni a közönség megértésébe Tabéry Géza darabjainak. A kolozsvári bálón elhangzott lendületes tirádának. Arról szól ez, hogy száz esztendőnek előtte miként

Kárpitosok, kocsigyártók és autogaragok figyelmébe!

Értesítjük, hogy a budapesti **Back és Gerő cég** kárpitos és kocsigyártó anyagraktárának lerakatát átvettük és üzletünket hatalmas raktárral

Str. Alexandrii (v. Teleky-utca 4 sz. megnyitottuk

Allandó nagy raktár: szényegek, terítők, butorszövegek, matrac csínvatt, plüsch, mokett, paszománt, autó vászon, kocsiszőnyeg, gummiszőnyeg, rugó, afrik, zsinag, kárpitszeg, bőrvászon stb. cikkekben

„Rapid” Kereskedelmi Vállalat

Mintás ajánlatokkal szolgálunk.

rázták fel a magyarságot a legszentebb magyar kulturtörökés iránt. Hogyan kellett megértetni azokkal, akik előtt ideálként a magyar szó tradíciója és hivatása szentségként lebeghet, — mit jelent a magyar színjátszás. A helyi szerzőknek kiiáró előítélet meg épenséggel nem indokolt manapság.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

— Szép asszony kocsisa. Két zsufolt ház kacagta és tapsolta végig a Rajna és Cobor mulatságos szövegű és kellemes zenéjű operettjét, a Szép asszony kocsisát, melyet ma este a bemutató szereplőivel A. bérletben megismétel az operettegyüttes. E kitűnő operett, melyben Pintérnek és Misogának nagyszerű duettje és táncai vannak, hosszabb ideig marad a színház műsorán. Az operett főszerepeit Borovszky, Biczó, Zilahi, Hetényi, Madas és Vigh fogják ezután is játszani.

— Aranykakas. Szombaton délután mérsékelt helyárakkal a nagy sikerrel felüitott Aranykakas énekes bohózat lesz a színház műsorán. A női főszerepet Pintér Böske, Daxelmayer szerepét ez alkalommal Misoga fogja játszani.

— Trónörökös. Szombat este lesz a bemutató előadása Vajda Ernő Trónörökös című szenzációs drámájának, mely a szomorú emlékeztető Mayerlingi tragédiát, Rudolf trónörökös szerelmét eleveníti fel. A Trónörökös dráma Erdély minden színpadán óriási érdeklődést vált ki úgy, hogy mindenütt sorozatos előadásban kerül színre. Nálunk e nagyon érdekesen megírt dráma négy egymásutáni előadásban van kitűzve és pedig szombat, vasárnap este bérleten kívül és hétfőn, kedden bérletben. A főszerepeit ez érdekfeszítő drámának, melyet Tóth Elek rendez Jósika, Huzella, Tóth, Harsányi, Madas, Galambos és Bereng játsszák. A Trónörökös, a címszerepet Földes Mihály a kolozsvári színház tagja játsza mind a négy estén mint vendég. A Trónörökös előadásaira már meglehet váltani a jegyeket.

— Gyimesi vadvirág. Vasárnap délután ugyancsak mérsékelt helyárakkal a Gyimesi vadvirág énekes és táncos népszínmű kerül színre, teljesen új szerezésben és betanulásban.

* Rómeó és Julia. A jövő héten szerdán este lesz a bemutató előadása Gounod Rómeó és Julia operájának. A gyönyörű ze-

néji operára hetek óta készül az operaegyüttes Várady karnagy és Hetényi főrendező vezetésével. A címszerepeket Baranyai és Tihanyi éneklék, az operára többi szerepeit Gavora, Poány, Felek, Márkus, Békessy, Bereng fogják énekelni. Az igazgatóság e hatfelvonásos operát gyönyörű kiállításban hozza színre. A Rómeó és Julia szerdai esti bérleten kívüli előadására.

Orth János holttá nyilvánítása

A főherceg, akit elnyelt a tenger...

Románia területén kizárólagossági joggal közli a NAGYVÁRADI ESTILAP.

Copyright 1923. by „Die Stunde” Wien

Az ügy jogászai részét Bachrach Adolf dr. titkos tanácsos és császári és királyi kormánytanácsos tagadhatatlan ügyvésséggel intézte. Minden áron azt igyekezett ugyanis bebizonyítani, hogy

„Orth csak a külső megkülönböztető címről és előnyökről mondott le, csak arról, hogy nyilvánosan a császári ház hercegének tekintse... Az azonban, hogy ő egy esetleges trónutódlási igényről is lemondott volna, nem áll fenn és erre, már egy ilyen lemondás hatalmas jelentőségére való tekintettel sem lehet következtetni, ilyen bizonytalan okokból. Az Orth név felvétele — folytatja Bachrach kormánytanácsos — habár ez állandó is volt, nem enged arra következtetni, hogy a császárhoz való tartozással teljesen szakított volna. Minél erőteljesebben hangsúlyozódik az ősnemességhez való tartozás jogi jelentősége, ha ugyan itt egyáltalában megengedhetőknek tekinthetők konkludens kijelentések, annál inkább követelni kell egy terjedelmében épp úgy, mint tartalmilag pontosan körvonalozott akaratnyilvánítást. Bizonyosnak tekinthető, hogy ez a csupán belsőleg elhatározott joglemondás, még ha ennek az elhatározásnak lényege konstatálható is, nem tekinthető kielégítő dispoziciónak.”

„Főherceg volt, bár külső rang nélküli, ő volt a magát Orth Jánosnak nevező János főherceg”, de mégis főherceg és az uralkodóház tagja. A köpeny lehullott, de a főherceg megmaradt.”

A legfelsőbb udvarnagyi hivatal dr. Bachrach érveit a magáévá tette és János Szalvátor főherceg halálát nyilvánította.

már szombat reggeltől kezdve kezdi árusítani a pénztár a jegyeket.

3000

Megtakarítás a börtönben a Palm Kaucukgarok és...

Igy lett Gianniból halála után ismét herceg.

Orth János két végrendeletben és egy kodicillusban hagyta hátra végső akaratát. Az első végrendelet, melyet még mi János Szalvátor főherceg, boszniai okkupáció idején, hadjárat alatt 1878 július 24-én Kostajnicán készített, a következőképpen hangzik:

Végrendelet.

Vagyonom a következő:

1. A szárazföldi és tavi Orth kastély Gmunden mellett Felső-Ausztriában, a hozzátartozó telkekkel és a benne található giségekkal.
2. Az I. Neutorgasse 13. számú ház Bécsben.
3. A Gyárváros 147. számú ház Temesváron.
4. Értékpapírok.
5. Betéti könyvek.
6. A toscanai birtokból, fivérreim, Ferinánd és Károly Szalvátor főhercegekkel történt meg egyezés szerinti esedékes részlete kamattal.
7. Lovak, kocsik, lovaglószerszám, kocsiszerszám, mindenféle tárgy, u. m. butor, service, hűtőszekény stb., végül könyvek, ujságok és irások.

A 4. és 5. pont alatt felsorolt értékekre a meglevő vagyontárgyak kimutatásokról, a 7. pont alatt felsoroltakra a leltárak illetékesek.

MEGHÍVÓ

Az orth. izr. hitközség felhívja a 18-án d. u. 3 órakor folytatandó közgyűlést tart. melyre képviselőtestület t. tagjait meghívom.

Ullmann M. elnök.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Felolós szerkesztő: KATONA BELA

Ujabb érdekes rendelkezések az adókievelés módosításáról

Nap-nap után kapja a nagyváradi pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszterium különböző rendeleteit, amelyek az adó törvény egyes homályos és így tévesen alkalmazott szakaszaira derítenek fényt.

Megtörtént, hogy egyes adókievető, sőt felebbezési bizottságok is, jövedelemnek tekintették azokat az összegeket amelyek részvénytársaságok (bankok, takarékpénztárak) kamatai men fizettek a náluk gyümölcsösztetés céljából elhelyezett összegek után. A bizottságoknak ez a felfogása — mondja most a pénzügyminiszter — flagráns megsértése a törvénynek, mert jövedelemnek tekinti a bizottság azt, ami tulajdonképpen költség. A törvény 33. sza-

kaszának C) pontja azokra a jövedelmekre vonatkozik, amelyek a részvénytársaságok a más társulatoknál elhelyezett betéteik után élvezett kamatokból nyernek, de nem vonatkozik a törvény arra a kamatra, amelyet a társulatok másoknak fizetnek. Mindazokat az adókievetéseket, amiket ilyen téves alapon eszközöltek, rektifikálni fogják.

Másik fontos pénzügyminiszteri rendelet is érkezett a gyárak és bányavállalatok adókedvezményéről. Eszerint adókedvezményt csakis úgy kaphatnak vállalatok, ha alaptőkéjüknek legalább fele belföldi tőke. Be kell bizonyítani, hogy a részvények 51 százaléka román állampolgárok kezében van.

Egy szörnyű szerelmi viszony utójátéka a váradi törvényszék előtt

A törvényszék dr Szöllőssy Gyula táblabíró elnöklésével zárt tárgyaláson vonta ma felelősségre Dandea Sándor püspökségi kocsist, aki a múlt év októberétől kezdve vérfertőző viszonyt folytatott tizenhárom éves lányával.

A kis lányt, aki alig nagyobb egy hét éves gyereknel, veréssel kényszerítette, hogy állatias

vágyainak médiuma legyen. A vádirat megemlékezik arról is, hogy ebből az elképzelhetetlen viszonyból egy gyermek született holtan, az apa vérbaja miatt.

A vádirat felolvasása után az elnök intézkedik, hogy a hallgatóság hagyja el a termet, aztán megkezdődik a tanúk kihallgatása.

Felakasztottak egy hóhért

Önmaga tette a kötelet a nyakára

Soha érdekesebb kivégzésről nem olvastunk még, mint amilyen egy híres francia hóhérral folyt most le Párisban.

Hespel Izidor néhány esztendővel ezelőtt a francia gyarmati hadsereg hóhéra volt. Amint a gyarmati hadsereg előrenyomult és a benszülötteket legázta, a lázadókat átadták Hespelnek, Hespel több ezer benszülöttet akasztott fel a különböző francia gyarmatokon. Később a Sakál — így nevezték el felsejelt vérengző természeté miatt — összeütközésbe jutott a törvénnyel, a bíróság elé került, amely halálra ítélte.

— Hespel Izidor a nevem, hadarta a látogatók előtt — a 13.174-ik fegyveres, Sakálnak is hívják. Régebben kényszerítettem, hogy állatias

— Hogy került ide? — tudakolta egy újságíró.

— Először úgy, hogy egy gombot dobtam az ezredesem fejéhez, ezért tizenévi fegyházra ítéltek. Aztán itt egy anyagiilkost öltem meg, ezért meg halálra ítéltek. Hát lássák, ezért kell itt most a saját piszkomban megdöglönnem. A „Sakál” borzalmas helyzetben volt. A cellája nem volt nagyobb egy jókora kőfennél s innen soha ki nem mehetett. Felsötteste meztelenül barnállott, csak nadrág volt rajta. Noha 45. évében járt, fiatalosnak és rendkívül izmosnak látszott. A fegyverek felügyelője szelíden figyelmeztette, hogy téved.

— Kedves Hespel, — szólt hozzá — maga nem egy gombot dobott az ezredes fejéhez, hanem gyilkosságot kísélt meg ellene. Ezenkívül egy teljesen ártatlan ember élete is nyomja a maga lelkiismeretét.

Tizennégy nappal később kihirdették „Sakál” előtt, hogy a kegyelmi kérvényét elvetették.

— Eszerint felakasztanak? — jegyezte meg a volt hóhér.

— Igen — válaszolta az igazgató — ez a sors vár önre.

— Jó, jó, ez rendben van, de ki fog felakasztani? Őszintén megvallom, igazgató ur, nekem semmi bizalmam sincs azok iránt a kontárok iránt, akik itt hóhéroskodnak.

Ezután hosszú magyarázatba fogott arról, hogy miképpen kell az embereket felakasztani.

— Nem akármilyen képes ám erre — fejezte be a fejtegetését — erre születni kell! Éppen ezért arra kérem az igazgató urat, engedje meg, hogy legalább az előkészületeket én tegyem meg a magam felakasztásához...

Az igazgató beleegyezett ebbe s így Hespel maga állította fel az akasztófáját. A lehető legnagyobb lelki nyugalommal dolgozott rajta. Ugyancsak ő

Holnap cseréllik ki a politikai foglyokat Biharpuspökiben

Akik román állampolgárok akarnak maradni

Tegnap este Nagyváradra érkezett Kristóffy Sándor magyar külügyminiszteri tanácsos, akit érthetően lázas türelmetlenséggel várt már hónapok óta harminkét politikai fogoly. Kristóffy kapott ugyanis megbízást a magyar kormánytól hogy a két állam politikai foglyait kölcsönösen kicserélje. Protopescu ezredes és Burileanu főkonzul, a román kormány megbízottai ma reggel összeültek Kristóffy miniszteri tanácsossal és Sovrea vezetőüggyésszel és megbeszélték a foglyok kicserélésének módjait. Megállapodtak abban, hogy

maga tette a kötelet a saját nyakára s aztán így szólt a hóhérhoz:

— Most pedig fogd meg a kötélnek ezt a végét... Én felmegyek a létrára, aztán te kirugod alólam a létrát... Aztán jól meghuzod a kötelet... De ez oly gyorsan menjen, mint a karikacsapás. Megértetted? No most próbáljuk meg, de még egyszer mondom, ügyes légy, mert különben képen teremtelek...

A hóhér nem volt olyan ügyes, mint

amilyennek Hespel remélte. Nem rugta ki idejében a létrát s nem huzta meg a kötelet eléggé gyorsan. Hespel szemében a harag tüze gyulladt ki, látszott rajta, hogy mondani szeretett volna valamit, de már nem tudott szólni, mert a kötél összeszorította torkát, néhány perc múlva pedig végképpen kiszorította.

A jelenlevők megdöbbenve szemléltek az izgalmas jelenetet.

A szerelmi csalódás megölt egy váradi fiatalembert

Tegnap délből felvágott erekkel, eszméletlen állapotban szalították be a zsidó kórházba Jávorszky József 26 éves géplakást.

A szorgalmas munkást szerelmi csalódás kergette végzetes tetteibe. Éveken át tartó barátság fűzte a fiatalembert egy Romer-utcai kislánvhoz. Az elmúlt napokban holmi jelentéktelen dolgon összekoccantak a fiatalok, s szegény Jávorszky hiába próbálta kiengesztelni ideálját.

Tegnap reggel látszólag nyugodtan ment munkába Jávorszky. A házbeliek a piacra távoztak és a fiatalembert, aki lesben állott, visszalopódzott a lakásba.

Ezt az alkalmat használta fel

végzetes tervének végrehajtására. Éles borotvával mindkét kezén felvágta az ereit.

A háziak csak a déli órákban kerültek haza. Rettenetes látvány tárult eléjük. Hatalmas mértékű vérvesztés miatt, megüvegesedett szemekkel feküdt a szoba padlóján.

A földön vértől átitatott papírra kusza vonásokkal ez a néhány sor hevert mellette:

Csak érted éltem és nélkülöd már nem érdemes. Bocsáss meg Józsidnak.

A megremült házbeliek azonnal értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen fiút beszállították a kórházba. Orvosi vélemény szerint nem sok remény van életbenmaradásához.

Az oroszok konzulátust akarnak felállítani Bukarestben

Hogy fogadják a román delegátusok a szovjet küldötteket

Bukaresti tudósítónk távirata. Jelentettük már, hogy az orosz kormány kiküldötteivel Tiraspolban lefolytatandó tárgyalásokra kiküldött román delegációnak egyik tagja: Mantu tegnapelőtt visszatért Bukarestbe, hogy az orosz delegátusok javaslatait a román kormány elé terjessze. Tudvalevő, hogy a román delegációnak nem volt felhatalmazása tárgyalásra, csak át kellett vennie az oroszok javaslatait.

Kiszivárgott hírek szerint Szovjetországnak kereskedelmi összeköttetésbe akar lépni Romániával. Elsősorban árucserét akarnak az oroszok. Céljuk, hogy e célból

orosz konzulátust létesítsenek

Bukarestben és kérni fogják a román kormányt, hogy Moszkvában román konzulátust állítson fel.

Mivel pedig Oroszországban mindent szocializáltak, tehát a kereskedelmet is az állam irányítja, az árucserét a két állam fogja egymásközt lebonyolítani. Mantu még nem ment vissza Tiraspolba a román kormány utasításaival, mert meg kell várnia Bratianu miniszterelnöknek Bukarestbe érkezését. Bratianu ugyanis most a királyt kíséri báni körútján. Mára várják Bratianut. Mantu legfeljebb péntek este utazhat vissza Tiraspolba.

Kisenewből jelentik, hogy a román delegáció

kedden kelt át a Dnyeszteren az orosz partra, ahol autóval várták és udvarias formák között fogadták.

A bemutatkozás a legkonciliánsabb keretek között folyt le. Az orosz bizottság három fődelegátusból áll: a szovjetkormány politikai megbízottjából, a külügyi és a kereskedelmi népbiztosságtól egy-egy kiküldöttjéből. Számos szakértő és hivatalnok van a delegációhoz beosztva.

Egy román delegátus Kisenewben úgy nyilatkozott, hogy véleménye szerint a szovjetdelegátusok azon vannak, hogy jó eredményt érjenek el a tárgyalások során.

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS

LAKÁST kaphat gyermektelen házaspár. Strada Cengeri (Csengery-utca) 9. 969

4 szoba, fürdőszobás magánház Piata Regina Maria (Bémer-tér) mellett kiadó. Berdach Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6. I. em. 970

BUTOROZOTT különbejáratu elegáns utcai szoba Ujvárosan magános ur részére kiadó. Érdeklődők címeiket „1200” jelige alatt Hegedüs hirlapirodába küldjék. 973

ALKALMAZÁS

ÜGYES fiatal nő bejárónőnek ajánlkozik. Cim Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. 947

PERFECT román-magyar gépirónót keres, lehetőleg azonnali belépésre helybeli nagy gyárvállalat. Írásbeli ajánlatokat „Perfect 37” jeligére a Hegedüs hirlapirodába kérünk. 975

CIPŐFELSŐRÉSZ készítő állást keres. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 968

ADÁS-VÉTEL

EGY persianer rövid női bunda és egy nagy férfi szörme, béléses auto bunda eladó. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 955

ORVOSI rendelőbe vagy nagyobb szobába alkalmas butor garnitúra, amely áll kis kerek asztal, 2 bőrfotel, 4 szék, 1 divány, 1 állóóra, nagy tükör és dohányszal szűrgősen és olcsón eladó. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 956

ELADÓ ház 3 szobás lakással jó forgalmu kovácműhelyvel Tenkén Piac-tér 103. 961

ELADÓ abroszok, szalvétákkal, selyem batik, kicsi és nagy lámpaernyők, rózsaszín selyem vatta paplan, ebédli perzsa kisebb, perzsa és szimrna szőnyegek, képek, indiai ezüst sál, fehér és fekete kócsag, török sál, színes kötött abrosz, perzsa dvány párna, silskin rövid kabát, egy férfi bunda nutria bélésel és silskin gallérral. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 907

RAGLÁN, TÉLIKABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEK

olcsó bevásárlási forrás

SZÉKELY

posztóruház Str. Avram I. (Kossuth-u.) 5

ELADÓ diófa ebédli borszékkal, ébenfa szalon, gyöngy és réz berakással, antik szekrény, róasztal, consul tükör, ovál asztal és 2 nagy asztal fiókkal ügyvédnek vagy varróműhelybe is alkalmas. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 908

FÜSZERÜZLET, vagy csak a helyiség 4 méter széles és 8 méter hosszú, jó helyen eladó. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 974

KÉT ablakra való torontáli függöny eladó. Megtekinthető d. e. 10-12 óra között. Strada Episcopul Pavel (Pável-utca) 27. földsz. 2. 976

FIKUSZFA gyönyörű szép terjedelmes eladó Strada Horfa (Báthory-utca) 16. ajtó 18. 941

ELADÓ 12 személyes ezüst étkező evőeszköz, 116 darabból. Cim Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 904

MEGVÉTELRE keresek jókarban levő német Berlitz első könyvet. Cim Hegedüs hirlapirodában. 936

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen fehérneműt, — porcellánokat, szőnyeget és képeket. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 903

GYERMEKKOCSIT megvételre keresek, jókarban levőt. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 937

ELADÓ vagy elcserélendő Diószeg mellett 60 k. hold szántó és kaszáló-birtok Magyarországon levő ugyanilyen Weisz Gizi Nyomda-u. 4. 928

ELADÓ 12 személyes ezüst étkező evőeszköz 116 drb.-ból. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 884

ELADÓK gyönyörű szép fehér himzett stórok és dupla ágyterítők. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 906

HASZNÁLT, jó karban levő hordókat ajánlok nagyban és kicsinyben. Berkes Str. Gojdu (v. Beöthy Ödön-utca) 29. 483

KIADÓ nagy üzlethelyiség strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. 963

ISKOLA szezonra ajánlja dúsan felszerelt fésű, kefe raktárát, iskola táskák legolcsóbb beszerzési forrása. Szabó fésű áruház, Sas passage 42.

ELADÓ bőr utazó kézi bőrönd. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 972

KÜLÖNFÉLÉK

30-40.000 lelt kézízálogra adok. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 964

DISZNÓTOR az Eisele vendéglő ujonnan átalakított helyiségében szombat este. Strada Gh. Smetka György utca 3. 967

FRANCIA órákat adok jutányos díjazásért. Cim Hegedüs hirlapirodában. 971

* MINDEN KOTTÁT megkap a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

ELADÓ HÁZAK

Bémer-tér mellett magánház 4 szobás fürdő 550 ezer, Szilágyi Dezső-utca 1 millió 2 százezer, Uri-utca 6 és 400 ezer, Szaniszló-utca 600-400-300 ezer, Kossuth-utca, Szacsvay-utca, Kispiac-tér mellett szép modern beköltöztethető ház 650 ezer; vannak a város minden utcáján beköltöztethető házak 60 ezer leltől 2 millióig szőlők, lakások, üzletek, butorozott szobák stb. Ha lakását, házat, szőlőjét, földjét, butorozott lakását eladni, kiadni, cserélni akarja, bizalommal forduljon hozzám, diszkrétan azonnal elintézem, bizományba bármit elfogadok. Lakásokat huszonegy óra alatt közvetítek.

WEISZ GIZI közvetítő hirdető Str. Topografiei (Nyomda-utca) 4. Str. Bratlanu (Szaniszló-u.) 22. sz.

* A legújabb és divatos táncok Violaera, Criolita, Zsigolettó, Stumbling, Opium, Temps Passé, Carneval, Aladin stb. Minden kotta megvan a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

Invitarel

„Votanca” Articol Tehnic S. A. societate pe actiuni tine adunarea generala constitutivă după masa la oare e 1/4 la 28 Noembrie 1923, la care a fost narit sunt invitati.

Adunarea generala constitutivă va fi tinuta la cancelaria avocatului dr. Kabos Béla (Str. Regele Ferdinand No. 2.)

Fondatorii

Uj bazár üzlet

nyitl Str. Avr. Janou (Kossuth u.) 12

hol keztyűket, barisnyát, zoknit, diszmit és jártékardat igen olcsón vásárolhat

Hálószoba

vadonat új, meiszett tükörrel, gyönyörű kivitelben, sürgősen eladó. Megtek nihet 389

Str. Rimanóczy-utca 1. sz. I em.

ASZÓDI

uj termésű theái

megérkeztek. Tavalyi rum literje továbbra is 26 lei. Kávé különlegességeim naponla frissen és melegen kaphatók

Egy lömenetelő

kávéház

a központban azonnali átadó Cim a Hegedüs Hirlapirodában

Kemény Zesiverek

conservgyára

Salonta-Mare (Bihar)

minden mennyiségű

vadat vesz

a legmagasabb napi áron

KENYÉR!

Javult a lei

olcsóbb lett a kenyér

Tiszta fehér Lei 8.50

Barna Lei 5.50

ugy az üzletben, mint a piacon kapható

PAVLOVICS sütőde

Str. Sf. Ladislau (Körös-utca) 22 sz.

Planinó

Gebrüder Stigl gyártmányú klónó hangu, kereszturos fém szerkezettel teljesen új állapotban sürgősen eladó.

Sternbergnél

Piața Unirii 2. Telefon 13-45

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagyvárad

Utlevelét

pontosan és gyorsan csak a

Hegedüs hirlapiroda

vizumoztatja Telefon 13 01

Nagyon szép brokát függöny

uri szobába vagy ebédlőbe 3 és fél méter draperiával olcsón, sürgősen

eladó

Bwul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra, Szász

Eladó

nagyon szép női batist ingek, nadrágok, melények, zsebkendők, függönybe való kiöplő csipke és belét, nagyon szép arany, kötött és kézimunka terítők, typosnes aranyterítők, kicsi és nagyok, színes kerek kötött asztalterítők, nagy dupla ágyterítők, file motívok nagy választékban, goblein fotel, goblein kép, matyó himzésű terítők és képek, fehér rischeli, madra és ajouros asztaiközépek, fehér és sötétkék kötött ruha

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 30 jobbra. Szász

Papirhulladékot

bármily mennyiségben

vesz

SONNENFELD A. R.-t.

Károly herceg-utca 6 sz.

KOTTAJUDONSÁG

Rózsavölgyi Album
Moravetz Album
Asszonyok bolondja (operett)
Nyitlik még a sarga rózsá...
Zsigolettó (opacstanc)
Három grácia (operett) stb.

és minden más kotta kapható a

HEGEDÜS HIRLAPIRODA

zenemű osztályában